

LINSCHOTEN-VEREENIGING

UITNODIGING

Het bestuur van de Linschoten-Vereeniging heeft het genoegen u uit te nodigen voor de presentatie van deel 115 in de reeks Werken van de Linschoten-Vereeniging: *Terug naar de Oost. De reis van VOC-chirurgijn Gijsbert Heeck, 1654-1656.*

Dit deel bevat de lotgevallen van de in Bunschoten geboren scheepschirurgijn Gijsbert Heeck (1619-1669), die in dienst van de Verenigde Oost-Indische Compagnie tot driemaal toe naar Azië reisde. Het door Heeck samengestelde, maar helaas onvoltooid gebleven verslag van zijn derde en laatste reis is bewaard gebleven en bevindt zich in het Nationaal Archief in Den Haag.

Het belang van Heecks op schrift gestelde belevenissen voor de Nederlandse expansiegeschiedenis en de geschiedenis van India, Thailand en Siam is in brede kring onderkend. Sinds het manuscript in 1903 door het toenmalige Algemeen Rijksarchief is verworven, zijn delen ervan in diverse publicaties in binnen- en buitenland verschenen of als bron van informatie gebruikt. Ook de Historische Vereniging Bunschote heeft in 2001 een publicatie aan Gijsbert Heeck gewijd.

Een integrale publicatie van Heecks manuscript liet tot nu toe op zich wachten. Met de publicatie van *Terug naar de Oost* wordt door de Linschoten-Vereeniging in deze lacune voorzien. In Heecks verslag wordt niet alleen een beeld geschetst van de snelle groei van Batavia als centrum van de Nederlandse aanwezigheid in Indië, maar wordt de lezer ook een blik gegund op de culturen van de Indiase Coromandelkust en het toenmalige machtige keizerrijk Siam.

Van bijzonder belang is ook de beschrijving van de Kaapkolonie: Heeck was in 1656 de eerste die verslag doet van dit bruggenhoofd voor de Nederlandse koloniale expansie, slechts enkele jaren tevoren door Jan van Riebeeck gesticht. Bij zijn observaties van vreemde zeden en gewoonten verloochent Heeck zijn achtergrond echter niet: de confrontatie van de protestants-christelijke Heeck met andere godsdiensten en culturen zorgt soms voor een onbevangen blik, maar roept bij andere gelegenheden het spanningsveld in herinnering, dat onvermijdelijk optrad wanneer Europese reizigers met hun referentiekader kennismaakten met andere beschavingen. Die observaties kunnen op de hedendaagse lezer soms ongemakkelijk overkomen, maar geven onmiskenbaar nader reliëf aan de persoon Gijsbert Heeck en zijn levensovertuiging. Ook Heeck was, ten slotte, een kind van zijn tijd.

-/-

Terug naar de Oost wordt bezorgd door Prof. dr. Barend Jan Terwiel, emeritus hoogleraar taal en cultuur van Thailand en Laos aan de Universiteit van Hamburg, en dr. Peter Kirsch, als (amateur)historicus gespecialiseerd in maritieme geschiedenis, en auteur van diverse boeken over de Verenigde Oost-Indische Compagnie. Terwiel geldt als een expert op het gebied van de Thaise geschiedenis en cultuur en publiceerde al eerder over de persoon van Gijsbert Heeck.

De presentatie van *Terug naar de Oost. De reis van VOC-chirurgijn Gijsbert Heeck, 1654-1656* vindt plaats op zaterdag 30 september aanstaande in het Nationaal Archief, Prins Willem-Alexanderhof 20, Den Haag. U bent vanaf 13.00 uur welkom. Het officiële programma begint om 13.30 uur en bevat (onder voorbehoud van wijzigingen) de volgende onderdelen:

13.00 uur	Ontvangst in de Muller-/Fruinzaal van het Nationaal Archief met koffie/thee.
13.30 uur	Welkom door Prof. dr. Michiel van Groesen, voorzitter van de Linschoten-Vereeniging.
13.40 uur	Inleiding door Prof. dr. B.J. Terwiel, een van de bezorgers van <i>Terug naar de Oost</i> .
14.15 uur	Presentatie van het eerste exemplaar van <i>Terug naar de Oost</i> aan de heer Marens Engelhard, algemeen rijksarchivaris en algemeen directeur van het Nationaal Archief.
14.30 uur	Inleiding over Gedeeld Cultureel Erfgoed en de VOC-archieven in Azië (Japan (nieuwe ontdekkingen archief Hirado), Indonesië, Sri Lanka) en hoe het Nationaal Archief met deze landen samenwerkt).
15.00 uur	Introductie door drs. Andrea Kieskamp, projectleider bij het Nationaal Archief en bestuurslid van de Linschoten-Vereeniging, op de VOC-tentoonstelling.
15.15 uur	Gelegenheid tot de bezichtiging van de VOC-tentoonstelling, het kaartendepot en het VOC-depot, waar u het originele journaal van Heeck kunt bekijken.
16.00 uur	Afsluitende borrel.
17.00 uur	Einde van de bijeenkomst.

Plusleden van de Linschoten-Vereeniging kunnen tijdens de borrel na afloop van de presentatie hun exemplaar van *Terug naar de Oost* afhalen. Plusleden die niet in de gelegenheid zijn om de presentatie bij te wonen, krijgen hun exemplaar thuisgestuurd. In beide gevallen geldt dat de lidmaatschapsbijdrage over 2016 moet zijn betaald. Gewone leden ontvangen een acceptgiro, waarmee zij een exemplaar met ledenkorting kunnen bestellen.

Leden die de presentatie willen bijwonen, wordt vriendelijk verzocht zich uiterlijk 23 september aanstaande aan te melden bij de secretaris. Dat kan door inzending van de antwoordstrook op de bijgevoegde Nieuwsbrief of per e-mail (secretaris@linschoten-vereening.nl).

Namens het bestuur van de Linschoten-Vereeniging,

Michiel van Groesen, voorzitter

LINSCHOTEN-VEREENIGING
OPGERICHT 7 MAART 1908

secretariaat: Duivestein 3, 2641 LG Pijnacker
+31 (0)15 – 369 20 93
secretaris@linschoten-vereening.nl
www.linschoten-vereening.nl

Het Nationaal Archief (www.nationaalarchief.nl) is gevestigd aan het Prins Willem-Alexanderhof 20, Den Haag.

Routebeschrijving

Het Nationaal Archief is gelegen tussen het Centraal Station, het winkelcentrum Babylon, de Koninklijke Bibliotheek en het Prins Bernhardviaduct.

De ingang van het Nationaal Archief ligt tegenover de zij-uitgang van Spoor 12 (RandstadRail Erasmuslijn) van het Centraal Station. [Klik hier voor de kaart.](#)

Openbaar vervoer

Het Centraal Station is bereikbaar met trein, tram en diverse stads- en streekbussen.

Raadpleeg voor een reisadvies voor het openbaar vervoer www.ns.nl of www.9292ov.nl

Auto

De parkeergarage CS - New Babylon ligt naast het Nationaal Archief. U kunt ook gebruik maken van de parkeergarages onder het Malieveld en in de Rijnstraat.

Een overzicht van de parkeergarages in Den Haag (kaart) met een doorklik naar de openingstijden, vindt u op de [website van de gemeente Den Haag](#)

Werkzaamheden Stationsgebied

Rondom station Den Haag Centraal vinden op dit moment uitgebreide werkzaamheden plaats. Het Nationaal Archief is hierdoor moeilijk met de auto te bereiken. Wij raden u aan gebruik te maken van het openbaar vervoer.

Actuele informatie over de bereikbaarheid in het stationsgebied vindt u op de [website van de gemeente Den Haag](#)